

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์อารมณ์ จริยธรรม และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของนักการเมือง : กรณีศึกษา นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับเชาวน์อารมณ์ ระดับจริยธรรม และระดับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของเชาวน์อารมณ์ จริยธรรม และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อทำนายจริยธรรมของนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสุพรรณบุรี จากเชาวน์อารมณ์และความสามารถในการเผชิญและฟ้ฟื้นฟ้อุปสรรค

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 105 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะต้องใช้ตามสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) คือ 84 คน ในเบื้องต้นได้ขอความร่วมมือให้ประชากรทั้งหมดทำแบบสอบถาม จึงแจกแบบสอบถามให้กับนายกองค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 105 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจำนวน 101 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.19 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดเชาวน์อารมณ์ มีข้อคำถามจำนวน 66 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดจริยธรรมของนักการเมือง จำนวน 24 ข้อ และส่วนที่ 4 แบบสอบถามวัดความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค มีข้อคำถามจำนวน 44 ข้อ

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences : SPSS for Windows) ในการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล ระดับเชาวน์อารมณ์ ระดับจริยธรรม และระดับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของกลุ่มตัวอย่าง ในส่วนของการทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อการทดสอบค่าเฉลี่ยของระดับเชาวน์อารมณ์ ระดับจริยธรรม และระดับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

(Pearson's Product Moment Correlation) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์จริยธรรมโดยใช้เซวาร์นอารมณ์ และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 101 คน ซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 94 คน (ร้อยละ 93.07) ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี จำนวน 44 คน (ร้อยละ 43.56) โดยมากมีสถานภาพสมรสแล้วเป็นจำนวน 86 คน (ร้อยละ 85.15) เป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา หรือ ปวช. จำนวนมากที่สุด 44 คน (ร้อยละ 43.56) ซึ่งอาชีพสุดท้ายก่อนเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 38 คน (ร้อยละ 37.63) และมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน มากกว่า 25,000 บาท เป็นจำนวน 31 คน (ร้อยละ 30.69)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับเซวาร์นอารมณ์

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีเซวาร์นอารมณ์อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .51 และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบทางเซวาร์นอารมณ์เป็นรายด้าน จะเห็นว่าด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านการกำกับควบคุมตนเอง ด้านทักษะทางสังคม และด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึก อยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92, 3.85, 3.83 และ 3.76 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .65, .53, .50 และ .52 ตามลำดับ ส่วนด้านการตระหนักรู้ตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .54

3. ผลการวิเคราะห์ระดับจริยธรรม

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีจริยธรรมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบทางจริยธรรมเป็นรายด้าน

จะเห็นว่าด้านการดำเนินงานถึงผลประโยชน์ส่วนรวม ด้านการปฏิบัติตนเหมาะสม และด้านความเข้มแข็งอดทน อยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.57, 5.50 และ 5.05 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.47, 1.46 และ 1.38 ตามลำดับ ส่วนด้านความซื่อสัตย์ สุจริตอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.99

4. ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .57 และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบทางความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคเป็นรายด้าน จะเห็นว่า ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการหาสาเหตุและความรับผิดชอบ ด้านการควบคุม ด้านความอดทน และด้านผลกระทบ อยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย เท่ากับ 4.30, 4.14, 3.98 และ 3.86 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .64, .66, .68 และ .57 ตามลำดับ

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1

แสดงสมมติฐานการวิจัยและผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
<u>สมมติฐานที่ 1</u> นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีชาวน์ อารมณ์อยู่ในระดับสูง	<u>ยอมรับสมมติฐาน</u> นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีชาวน์อารมณ์ อยู่ใน ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
<u>สมมติฐานที่ 2</u> นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีจริยธรรม อยู่ในระดับสูง	<u>ยอมรับสมมติฐาน</u> นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีจริยธรรมอยู่ใน ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5.1(ต่อ)

แสดงสมมติฐานการวิจัยและผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคอยู่ในระดับสูง	ยอมรับสมมติฐาน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
สมมติฐานที่ 4 เขาวน้อารมณมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจริยธรรม	ยอมรับสมมติฐาน เขาวน้อารมณมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจริยธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .826
สมมติฐานที่ 5 เขาวน้อารมณมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค	ยอมรับสมมติฐาน เขาวน้อารมณมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .287
สมมติฐานที่ 6 จริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค	ปฏิเสธสมมติฐาน จริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค
สมมติฐานที่ 7 เขาวน้อารมณและความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคอย่างน้อย 1 ตัวแปร สามารถทำนายจริยธรรมได้	ยอมรับสมมติฐาน เขาวน้อารมณด้านการกำกับตนเอง เขาวน้อารมณด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึก และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคด้านการควบคุม สามารถร่วมกันทำนายจริยธรรมได้ร้อยละ 73.40

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐานที่ 1 – 7 ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับเชาวน์ อารมณ์ จริยธรรม และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลนั้น ผู้วิจัยมีข้อสังเกตและอภิปรายผลจากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัย ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด สุพรรณบุรี จำนวน 101 คน ผลปรากฏ ดังนี้

เพศ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 93.07 ส่วนเพศหญิงมีเพียงร้อยละ 6.93 ทั้งนี้สืบเนื่องจากสังคมไทยในอดีตให้การยอมรับว่า การปกครองบ้านเมืองเป็นหน้าที่ของผู้ชาย เพราะว่าผู้ชายมีความเป็นผู้นำ กล้าหาญ เข้มแข็ง อดทน กล้าคิด กล้าตัดสินใจมากกว่า อีกทั้งสังคมยังกำหนดบทบาทหน้าที่ว่าเรื่องนอกบ้านหรือ เรื่องที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมืองเป็นหน้าที่ของผู้ชาย ส่วนเรื่องในบ้าน หรือการดูแลบ้าน และสมาชิกภายในครอบครัวเป็นหน้าที่ของผู้หญิง(ความเป็นเพศ, <http://www.midnightuniv.org>) และเมื่อมีเหตุการณ์ต่างๆ ทางการเมือง เช่น การชุมนุม การเรียกร้อง หรือการแสดงความคิดเห็น ผู้ที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์เหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ซึ่งสอดคล้องกับนักรัฐศาสตร์ที่ได้สรุป พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า เพศชายเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเพศ หญิง(การปกครองและประชาชนกับบทบาททางการเมือง, <http://socialscience.igetweb.com>)

แม้ว่าปัจจุบันนี้ สังคมจะยอมรับให้เพศหญิงเข้ามามีบทบาทในการบริหาร ได้มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าในอดีต แต่ก็ยังมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับเพศชาย เนื่องจาก เพศชายมีความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ มีความเข้มแข็งอดทน ในขณะที่เพศหญิง จะมีความอะลุ้มอล่วย ไม่กล้าตัดสินใจ จึงเป็นเหตุให้เพศชายได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งทาง การเมืองหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเพศหญิง

อายุ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.56 รองลงมาคือ ผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 24.75 มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี ร้อยละ

18.82 และมีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี ร้อยละ 10.89 ส่วนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีเพียงร้อยละ 1.98 เท่านั้น

จะเห็นได้ว่าช่วงอายุของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง หรือวัยกลางคน(middle age) มีอายุอยู่ระหว่าง 40 ถึง 65 ปี เป็นวัยทำงานซึ่งมีความรับผิดชอบต่อความเจริญหรือความเสื่อมของครอบครัว สังคม รวมถึงประเทศชาติ(ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2545, น.9) คนวัยนี้ส่วนมากมักทำงานมาแล้วประมาณ 15 – 20 ปี มีประสบการณ์มากระยะหนึ่งแล้ว จึงได้รับเลือกให้มาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากถูกคาดหวังว่า เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความรับผิดชอบ มีประสบการณ์มาก มีศักยภาพเพียงพอที่จะเป็นผู้นำได้

สถานภาพการสมรส

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีสถานภาพสมรสแล้วมากที่สุด คือ ร้อยละ 85.15 รองลงมาคือหย่า ร้อยละ 7.92 และเป็นโสด ร้อยละ 6.93

เนื่องจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงวัยกลางคน คือมีอายุอยู่ระหว่าง 40 - 65 ปี ถือว่าเป็นวัยเหมาะสมที่จะมีคู่ครอง สร้างครอบครัว หรือมีชีวิตครอบครัวมากระยะหนึ่งแล้ว

ระดับการศึกษา

โดยส่วนใหญ่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา หรือ ปวช. ร้อยละ 43.56 รองลงมาคือผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 31.68 ระดับอนุปริญญา ระดับ ปวส. หรือเทียบเท่า ร้อยละ 18.82 และระดับปริญญาโท ร้อยละ 4.95 ส่วนผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีเพียงร้อยละ 0.99 เท่านั้น

เนื่องจากการทำงานทางการเมืองระดับท้องถิ่น ไม่ได้มีการกำหนดคุณสมบัติด้านการศึกษาไว้ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับที่ประชาชนส่วนใหญ่ในท้องถิ่นนั้นๆ ยอมรับได้ แต่สิ่งสำคัญที่ประชาชนใช้ในการพิจารณาก็คือบุคคลนั้นเป็นคนที่คุ้นเคยกัน มีความสามารถ มีประสบการณ์ น่าไว้วางใจ น่าเชื่อถือ และให้ความช่วยเหลือพวกเขาได้ ส่วนเรื่องระดับการศึกษานั้นอาจเป็นประเด็นรองลงมาในการใช้พิจารณาเลือกบุคคลนั้นมาเป็นผู้นำของพวกเขา

อาชีพสุดท้ายก่อนเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

จากการวิจัย พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ทำธุรกิจส่วนตัวก่อนที่จะมาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 37.63 รองลงมาเป็นเกษตรกร ร้อยละ 24.75 ทำ

อาชีพค้าขาย ร้อยละ 19.80 รับราชการ ร้อยละ 10.89 และเป็นลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 4.95 ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มอาชีพนักธุรกิจหรือเจ้าของกิจการต่างๆ เริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุที่ธุรกิจเอกชนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีผลประโยชน์ทางธุรกิจระดับสูง จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพึ่งพาอำนาจทางการเมืองเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตน อีกทั้งระบบการเมืองยังเปิดกว้างให้กลุ่มอาชีพต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ประกอบกับผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชาชนในสังคมชนบทส่วนใหญ่ให้การยอมรับว่าคนที่เป็นเจ้าของกิจการ มีธุรกิจเป็นของตนเอง เป็นคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง เป็นคนมีเงิน มีอำนาจ สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหลานได้ จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเลือกคนที่มีอาชีพเป็นนักธุรกิจ หรือทำธุรกิจส่วนตัวเข้ามาเป็นนักการเมืองได้มากกว่าอาชีพอื่น ซึ่งสอดคล้องกับนักรัฐศาสตร์ที่ได้สรุปพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ (การปกครองและประชาชนกับบทบาททางการเมือง, <http://socialscience.igetweb.com>)

รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน มากกว่า 25,000 บาท ร้อยละ 30.69 รองลงมาคือ มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 24.75 มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท ร้อยละ 22.78 มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท ร้อยละ 14.85 และมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ร้อยละ 6.93 ตามลำดับ

เนื่องจากอาชีพเดิมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่คือทำธุรกิจส่วนตัว ซึ่งทางครอบครัวก็ยังดำเนินธุรกิจนั้นอยู่ อีกทั้งการทำธุรกิจนั้นต้องมีเงินทุนหมุนเวียนสูง เป็นผู้ที่ มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ส่งผลให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนสูงตามไปด้วย

สมมติฐานที่ 1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีเชาวน์อารมณ์อยู่ในระดับสูง

ผลจากการวิเคราะห์ระดับเชาวน์อารมณ์ พบว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีเชาวน์อารมณ์อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบทางเชาวน์อารมณ์ในทุกด้าน พบว่าด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านการ

กำกับควบคุมตนเอง ด้านทักษะทางสังคม และด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึก มีคะแนนอยู่ในระดับสูงเช่นกัน ส่วนด้านการตระหนักรู้ตนเองมีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้วยบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่มากมาย ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก แต่ด้วยลักษณะของสังคมชนบทที่ผู้คนมีความอ่อนน้อม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เคารพยกย่องผู้อื่นตามวิถีภูมิ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาปฏิบัติตนตามหน้าที่ และความรับผิดชอบ พ่อ แม่ ผู้ปกครองมักปลูกฝังอบรมเลี้ยงดูลูกหลานให้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน อดทน ซื่อสัตย์ และด้วยประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง ที่ยังได้พบความเอื้ออาทร การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การมองโลกในแง่ดี ความอ่อนน้อมถ่อมตนของคนในสังคมชนบทอยู่เสมอ เมื่อได้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นนักการเมืองในท้องถิ่นนั้นๆ ย่อมได้รับการปลูกฝังและเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นมาพอสมควร ที่ส่งผลให้เป็นการเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นที่มีเขาวนอารมณ์สูง ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของผู้ที่มีเขาวนอารมณ์ที่เหมาะสมตามที่ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2542) กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีเขาวนอารมณ์ที่เหมาะสมจะเป็นบุคคลที่รู้จัก และเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง สามารถควบคุมจัดการ และแสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม มีสติที่สามารถรับรู้ และตระหนักรู้ได้ว่าขณะนี้กำลังทำอะไร รู้สึกอย่างไร ตลอดจนสามารถรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม มีพลังใจ มีแรงบันดาลใจที่จะกระทำให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดให้บรรลุเป้าหมายในชีวิต สามารถอดทนอดกลั้นต่อสภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถเผชิญต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความเครียดได้อย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่น มีความสามารถที่จะควบคุมตนเอง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความไว้วางใจผู้อื่น มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมองโลกในแง่ดี

ในส่วนของเขาวนอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ตนเองที่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางนั้น ($\bar{X} = 3.55$) และถ้าวิเคราะห์ข้อคำถามย่อย จะพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะตอบคำถามที่ว่า “ข้าพเจ้าเชื่อว่าตัวข้าพเจ้าเป็นคนมีความสามารถ” “ข้าพเจ้ารู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง” และ “ข้าพเจ้าตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ด้วยความมั่นใจ” คำตอบเหล่านี้มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งคำถามเหล่านี้สะท้อนถึงเขาวนอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ตนเองในระดับปานกลาง และซึ่งการที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีเขาวนอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ตนเองไม่สูงนัก อาจมีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ รวมถึงจิตสำนึกของแต่ละคน ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ ทำให้ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าตัดสินใจ ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

สมมติฐานที่ 2 นายองค์การบริหารส่วนตำบลมีจริยธรรมอยู่ในระดับสูง

ผลจากการวิเคราะห์ระดับจริยธรรม พบว่านายองค์การบริหารส่วนตำบลมีจริยธรรมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.39 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทางจริยธรรมเป็นรายด้าน ยังพบว่าด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม ด้านการปฏิบัติตนเหมาะสม และด้านความเข้มแข็งอดทน มีคะแนนอยู่ในระดับสูงเช่นกัน ส่วนด้านความซื่อสัตย์ สุจริตมีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง

เนื่องจากนายองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และวัยกลางคน ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่มีจริยธรรมอยู่ในระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Autonomous or Principled Stage) ตามแนวคิดของโคลเบอร์ก (1964) และเมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางจริยธรรมเป็นรายด้าน พบว่านายองค์การบริหารส่วนตำบลมีจริยธรรมด้านด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม ด้านการปฏิบัติตนเหมาะสม และด้านความเข้มแข็งอดทน มีคะแนนอยู่ในระดับสูง ซึ่งถือว่ามีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 5 คือมีการทำตามสัญญาประชาคม (Social Contract Orientation) กล่าวคือ เห็นความสำคัญของสังคมคนหมู่มาก ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น เคารพในกฎกติกาที่กำหนดไว้ ต้องยอมรับและอดทนกับสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการของตนเอง และมีการยึดอุดมคติสากลหรือหลักจริยธรรมสากล (Universal Ethical Principles Orientation) ซึ่งเป็นขั้นที่ 6 ถือเป็นขั้นสูงสุด กล่าวคือนายองค์การบริหารส่วนตำบลมีความยุติธรรม มีคุณธรรม มีความเท่าเทียมกันตามสิทธิมนุษยชน ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นต้น

ในส่วนของจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ที่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางนั้น ($\bar{X} = 4.93$) จากการวิเคราะห์ข้อคำถามของจริยธรรม จะพบว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลจะหลีกเลี่ยงการตอบคำถามที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริต ตัวอย่างเช่น “ข้าพเจ้าตัดสินใจปัญหาของประชาชน โดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย” กับ “ข้าพเจ้าชี้ชวนเพื่อนสมาชิกให้ออกเสียงลงมติตามใจ” นายองค์การบริหารส่วนตำบลจะเลือกตอบข้อคำถามที่ว่า “ข้าพเจ้าตัดสินใจปัญหาของประชาชน โดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย” ซึ่งเป็นข้อคำถามของจริยธรรมด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าที่จะเลือกตอบข้อคำถามที่เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่ว่า “ข้าพเจ้าชี้ชวนเพื่อนสมาชิกให้ออกเสียงลงมติตามใจ” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านายองค์การบริหารส่วนตำบลยอมต้องประเมินว่าตนเองมีจริยธรรมสูง มีความยุติธรรม ยึดความถูกต้อง และหลีกเลี่ยงที่จะตอบข้อคำถามที่ทำให้ตนเองไม่ดี ไม่มีจริยธรรม จึงทำให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ สุจริตในระดับปานกลาง โดยอาจมีสาเหตุพื้นฐานมาจากนาย

องค์การบริหารส่วนตำบลบางคนยังคงใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเอง เครือญาติ หรือ เพื่อนพ้อง ทั้งนี้อาจมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น การอบรมเลี้ยงดู การศึกษา รวมถึง จิตสำนึกของแต่ละคน เป็นต้น ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้

สมมติฐานที่ 3 นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับสูง

การวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค พบว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และยังพบว่าองค์ประกอบทางความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการหาสาเหตุและความรับผิดชอบ ด้านการควบคุม ด้านความอดทน และด้านผลกระทบมีคะแนนอยู่ในระดับสูงด้วยเช่นกัน

ด้วยบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของนายกององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่มากมาย และในการทำงานนั้น มักมีปัญหาต่างๆ ที่ต้องเผชิญอยู่บ่อยครั้ง แต่ด้วยลักษณะของสังคมชนบทที่ผู้คนมีความอ่อนน้อม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เคารพยกย่องผู้อื่นตามวิถีภูมิ วัฒนธรรมปฏิบัติตนตามหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อ พ่อ แม่ ผู้ปกครองมักปลูกฝัง อบรมเลี้ยงดูลูกหลานให้มีความขยัน อดทน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พนักงานการเมืองท้องถิ่น หรือนายกององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับสูง อีกทั้งช่วงอายุของนายกององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ถือว่าเป็นวัยกลางคน (อายุอยู่ระหว่าง 40 ถึง 65 ปี) ซึ่งมีแนวคิดหนึ่งอธิบายว่า ตั้งแต่ระยะวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจนถึงวัยกลางคน บุคคลจะรู้จักคิดแบบประสานข้อขัดแย้งและความแตกต่าง (dialectical thinking) กล่าวคือ ผู้ใหญ่วัยตอนต้นและวัยกลางคนจะสามารถรับรู้สิ่งที่เป็นข้อขัดแย้งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีความอดทนและมีความสามารถในการจัดการกับข้อขัดแย้งนั้นๆ ดังนั้นผู้ใหญ่วัยนี้จะมีความเข้าใจในเรื่องการเมือง รู้จักเล่นการเมือง รู้จักจัดการกับระบบระเบียบของสังคม และรู้จักจัดการกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Basseches, 1984, อ้างถึงใน ศรีเวื่อน แก้วกังวาล, 2545 น.491) แนวคิดนี้อาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับสูงได้เช่นกัน

สมมติฐานที่ 4 ชาวน์อารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจริยธรรม

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ชาวน์อารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจริยธรรมโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .826 ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ชาวน์อารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑารัตน์ กมลศรีจักร (2546) ที่พบว่า ระดับชาวน์อารมณ์และพฤติกรรมจริยธรรมในการให้บริการพยาบาลอยู่ในระดับสูง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ ทองวิเศษ (2546) พบว่า ชาวน์อารมณ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่า องค์ประกอบด้านการรับรู้และการควบคุมอารมณ์เพื่อส่งเสริมความงอกงามทางอารมณ์และสติปัญญาส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาพบว่า มีแนวคิดหรือทฤษฎีที่สามารถอธิบายถึงสาเหตุของความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ เช่น แนวคิดเรื่องชาวน์อารมณ์ของกรมสุขภาพจิต(2543) ที่แบ่งปัจจัยของชาวน์อารมณ์ที่สำคัญออกเป็น 1) ความดี หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองรู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 2) ความเก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น และ 3) ความสุข หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเอง พอใจในชีวิต และมีความสุขสงบทางใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539) ที่อธิบายว่าคนที่มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งนั้น มีลักษณะทางจิตใจที่สำคัญ 5 ประการ คือ เป็นบุคคลที่มีความพอใจและเห็นความสำคัญของความดีงาม เห็นโทษของความชั่วร้ายต่างๆ มีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมที่ยึดคุณธรรมเป็นหลัก(ทัศนคติ คุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง) การเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนรวมประเทศชาติและหลักสากลมากกว่าการเห็นแก่ตัว(เหตุผลเชิงจริยธรรม) สามารถคาดการณ์ไกลและสามารถควบคุมตนให้อุดได้รอได้อย่างเหมาะสม(มุ่งอนาคตและควบคุมตน) เชื่อว่าผลที่เกิดขึ้นกับตน เป็นเพราะการกระทำของตนเองมากกว่าเกิดความบังเอิญ โชคชะตา หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วจะต้องได้รับโทษ(ความเชื่ออำนาจในตน) และมีความมุ่งมั่นบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรค ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน(แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์) ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตใจที่สำคัญ

ยิ่งสำหรับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะส่งผลให้มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง รวมถึงมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาด้านอื่นด้วย

ด้วยแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันอย่างมาก สามารถอธิบายพฤติกรรมของของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ กล่าวคือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขาวนอารมณ์สูง(มีความดี ความเก่ง และความสุซสูง)ก็จะมีจริยธรรมสูงด้วย

สมมติฐานที่ 5 เขาวนอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า เขาวนอารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .287 ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า เขาวนอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชวนจิตร ฤทธิ์ทอง(2544) ที่พบว่า องค์ประกอบของเขาวนอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถวรรณ หงษ์กิตติยานนท์ (2548) พบว่า องค์ประกอบของเขาวนอารมณ์ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ญาณิกา สวัสดิพิงศา (2549) ที่พบว่า เขาวนอารมณ์มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค

เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของความสัมพันธ์ดังกล่าว อาจเป็นเพราะจากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบทางเขาวนอารมณ์และองค์ประกอบทางความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคมีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน เช่น เขาวนอารมณ์ด้านการกำกับควบคุมตนเอง ซึ่งหมายถึงความสามารถในการจัดการกับความรู้สึกภายในตนเองได้ ประกอบด้วยความสามารถเชิงอารมณ์ 5 ปัจจัย คือ การควบคุมตนเอง ความเป็นที่ไว้วางใจ การแสดงความรับผิดชอบในการกระทำของตน ความสามารถในการปรับตัว และความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (Goleman, 1998) จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบด้านการควบคุม และด้านการหาสาเหตุและความรับผิดชอบของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค เป็นปัจจัยสำคัญขององค์ประกอบทางเขาวนอารมณ์ด้านการกำกับควบคุมตนเอง เป็นต้น อีกทั้งการศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคส่วนใหญ่ นอกจากจะนำไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของทีมงาน สัมพันธภาพระหว่างกันระหว่างบุคคล

ครอบครัว องค์การ ชุมชน วัฒนธรรม และสังคม ยังใช้ป็นสิ่งทำนายความสำเร็จของสิ่งต่างๆ ได้ เช่น แรงจูงใจ ความคิดสร้างสรรค์ สุขภาพอารมณ์ ความยืดหยุ่น การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น (Stoltz, 1997) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องหรือมีการนำมาใช้ในการพัฒนาชาวน์ อารมณ์ได้ เนื่องจากแรงจูงใจ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่างก็เป็นปัจจัยสำคัญขององค์ประกอบทางชาวน์อารมณ์ทั้งสิ้น ทำให้ผลการวิจัย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หรืออาจกล่าวได้ว่านายกองค้การบริหารส่วนตำบลที่มีชาวน์อารมณ์ สูงก็จะส่งผลให้มีพลังที่จะฟันฝ่าอุปสรรค มีความอดทนต่อปัญหา จึงสามารถเอาชนะอุปสรรคได้ หรือมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคสูงไปด้วย

สมมติฐานที่ 6 จริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า จริยธรรมโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวม ซึ่งผลการวิจัยนี้ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แม้ว่าจะมีงานวิจัย ของธีระศักดิ์ กำบรรณารักษ์ และฐิติมา วัฒนโสภาศิริ (2550) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างชาวน์ในการแก้ปัญหา ชาวน์อารมณ์ จริยธรรมธุรกิจ และความเครียดของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ชาวน์ในการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ จริยธรรมธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่า องค์ประกอบของชาวน์ในการแก้ปัญหาทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ ด้านการควบคุม ด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ ด้านผลกระทบ และด้านความทนทาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจริยธรรมธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวนี้ ช่วยส่งเสริมให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค

และเมื่อทดสอบสมมติฐานแล้ว พบว่าจริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า การศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคส่วนใหญ่จะนำไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของทีมงาน สัมพันธภาพระหว่างกันระหว่างบุคคล ครอบครัว องค์การ ชุมชน วัฒนธรรม และสังคม รวมถึงใช้ป็นสิ่งทำนายความสำเร็จของสิ่งต่างๆ ได้ เช่น ผลการปฏิบัติงาน แรงจูงใจ ความคิดสร้างสรรค์ กำลังงานการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง เป็นต้น (Stoltz, 1997) ซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องหรือมีการนำมาใช้ในการพัฒนาจริยธรรมเลย

แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความสัมพันธ์ พบว่าจริยธรรมโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้านการควบคุม โดยมีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .260 ในส่วนนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีจริยธรรมสูง ต้องมีการรับรู้ถึงความสามารถในการควบคุมตนเองสูง เมื่อมีสิ่งเร้าหรือเหตุการณ์ด้านลบที่มากกระตุ้น และสามารถผ่านพ้นเหตุการณ์นี้ โดยไม่ย่อท้อ พยายามหาทางออกของปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับบางลักษณะทางจิตใจที่สำคัญ 5 ประการ ที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งตามทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน(2539) นั่นคือ การที่บุคคลสามารถคาดการณ์ไกลและสามารถควบคุมตนให้รอดได้รอดได้อย่างเหมาะสม(มุ่งอนาคตและควบคุมตน) มีความมุ่งมั่นะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรค ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างเหมาะสม(แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์) เป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ซึ่งมีเหตุผลพอในการอธิบายพฤติกรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ กล่าวคือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีจริยธรรมสูง จะมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้านการควบคุมสูงด้วย

สมมติฐานที่ 7 ชาวน์อารมณณ์และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคอย่างน้อย 1 ตัวแปร สามารถทำนายจริยธรรมได้

ผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายจริยธรรมของนักการเมือง ได้แก่ ชาวน์อารมณณ์ด้านการกำกับตนเอง ชาวน์อารมณณ์ด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึกและความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้านการควบคุม ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายจริยธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 73.40

เมื่อแยกศึกษาจริยธรรมในแต่ละด้านพบว่าตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายจริยธรรมด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม คือ ชาวน์อารมณณ์ด้านการกำกับตนเอง ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้านการควบคุม และด้านความอดทน โดยกลุ่มตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายจริยธรรมด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 61.00

ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มี 1 ตัวแปร คือ ชาวน์อารมณณ์ด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึก ซึ่งสามารถทำนายจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ สุจริตของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 24.70

ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายจริยธรรมด้านการปฏิบัติตนเหมาะสมมีตัวแปรเดียว คือ ชาวน์อารมณณ์ด้านการกำกับควบคุมตนเอง ซึ่งสามารถทำนายจริยธรรมด้านการปฏิบัติตนเหมาะสมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 55.70

และตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายจริยธรรมด้านความเข้มแข็งอดทน ได้แก่ เซาวันอารมณ์ด้านการสร้างแรงจูงใจ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้านผลกระทบ เซาวันอารมณ์ทักษะทางสังคม ด้านการกำกับควบคุมตนเอง และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้านการหาสาเหตุและความรับผิดชอบ โดยกลุ่มตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายจริยธรรมด้านความเข้มแข็งอดทนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 51.50

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าตัวแปรเซาวันอารมณ์ด้านการกำกับควบคุมตนเองเป็นตัวแปรหลักที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากสามารถเข้าสู่สมการพยากรณ์จริยธรรมได้เกือบทุกด้าน รองลงมาคือเซาวันอารมณ์ด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึก และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้านการควบคุม ซึ่งสามารถเข้าสู่สมการพยากรณ์จริยธรรมโดยรวมได้ แต่สามารถเข้าสู่สมการพยากรณ์จริยธรรมในรายด้านได้ไม่ครบทั้งทุกด้าน หมายความว่า สำหรับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หากมีเซาวันอารมณ์ด้านการกำกับควบคุมตนเอง เซาวันอารมณ์ด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึก และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้านการควบคุมสูง ก็จะมีจริยธรรมสูงไปด้วย เนื่องจากตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอำนาจในการทำนายจริยธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าทั้งหัวข้อและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มีความละเอียดอ่อนและเสี่ยงต่อการได้รับข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่แท้จริง ด้วยเหตุที่ว่าความเป็นนักการเมืองในระดับประเทศ หรือแม้แต่แก่นักการเมืองระดับท้องถิ่นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต่างก็มีผลประโยชน์และความซับซ้อนเกี่ยวเนื่องในทางปฏิบัติอยู่มาก และจากประสบการณ์ อุปสรรค รวมถึงผลการวิจัยที่พบในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ถือได้ว่าเป็นวิธีที่สะดวก และเป็น การเก็บข้อมูลที่วิธีหนึ่ง อีกทั้งแบบสอบถามยังสามารถพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพให้มีความ เชื่อถือได้ สามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทางสถิติ เพื่อเพิ่มน้ำหนักและความ น่าเชื่อถือของสิ่งที่ต้องการวัดมากยิ่งขึ้น และแบบสอบถามไม่ควรยาวเกินไป ซึ่งเมื่อนำมาใช้กับ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่น ปัญหาที่พบคือผู้ตอบจะใช้เวลาในการทำ แบบสอบถามนานมาก และไม่แล้วเสร็จในคราวเดียวกัน จึงควรเลือกใช้แบบสอบถามที่มีความสั้น

กระชับ เหมาะสมสำหรับกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่เดียวกันต้องสร้างแบบสอบถามในเชิงลักษณะลง เพื่อป้องกันการตอบไม่ตรงกับความเป็นจริง และทำให้ลักษณะของการตอบในแบบที่สังคมต้องการนั้นลดน้อยลง เพราะนักการเมืองเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เก่งพอที่จะสร้างภาพว่าตัวเองเป็นคนดี คนเก่ง เพื่อหลอกแบบสอบถามได้เช่นกัน

2. การเข้าถึงนักการเมืองเหล่านี้เป็นเรื่องที่ยาก และความคาดหวังว่าจะตอบแบบสอบถามด้วยตนเองเป็นเรื่องที่แทบจะเป็นไปได้น้อยมาก ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างหรือประชากรทั้งหมดมีเพียง 105 คน และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 101 ฉบับ ระยะเวลาที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บข้อมูลนี้ นานถึง 2 เดือน ซึ่งวิธีในการเข้าถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละคนจำเป็นต้องใช้ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล การประสานโดยตรง ผู้ช่วยหรือเลขานุการส่วนตัว รวมถึงเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่สามารถเป็นช่องทางให้เข้าถึงท่านเหล่านั้นได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าแบบสอบถามนั้นมาจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยแท้จริง มิใช่บุคคลอื่น

3. ควรมีการใช้แบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงการใช้ข้อมูลในการปฏิบัติงานต่างๆ มาช่วยในการประเมินพฤติกรรมนักการเมือง

4. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรีเท่านั้น ทำให้ผลการวิจัยที่ได้เป็นกรณีเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น ควรขยายการศึกษาไปยังนักการเมืองในเขตอื่นๆ หรือนักการเมืองระดับสูงขึ้นไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขวางและครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้ไปสู่การพัฒนา นักการเมืองในการบริหารบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป